

RP 195/2008 rd

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om ändring av 3 § i lagen om befrielse från arbetsgivares socialskyddsavgift i vissa kommuner 2003—2009

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I propositionen föreslås att lagen om befrielse från arbetsgivares socialskyddsavgift i vissa kommuner 2003—2009 ändras så att försöket ska kunna fortsätta 2009 oavsett ändringarna i kommunindelningen i Nådensdals stad inom området för den upplösta kommunen Velkua och i Väståbolands stad inom området för de upplösta kommunerna

Houtskär, Iniö, Korpo och Nagu för de arbetsgivare som har ett fast driftställe i dessa upplösta kommuner och som har lämnat in en i lagen avsedd anmälan om inledande av försöket och utnyttjat avgiftsbefrielsen före utgången av 2008.

Lagen avses träda i kraft den 1 januari 2009.

MOTIVERING

1 Nuläge

Lagen om befrielse från arbetsgivares socialskyddsavgift i vissa kommuner 2003—2009 (1200/2002, nedan *lagen om avgiftsbefrielse*) har varit i kraft i kommunerna Enare, Enontekis, Kemijärvi, Kittilä, Kolari, Muonio, Pelkosenniemi, Pello, Posio, Salla, Savukoski, Sodankylä, Utsjoki och Övertorneå samt i de s.k. A-skärgårdskommunerna, dvs. Karlö, Houtskär, Iniö, Korpo, Nagu och Velkua (nedan *försöksområde*) sedan ingången av 2003. Sedan 2007 har till lagens tillämpningsområde dessutom hört Ilomants, Juuka, Lieksa, Nurmes, Rautavaara och Valtimo. Lagen är i kraft fram till utgången av 2009.

Statsrådet har i juni 2008 beslutat upplösa Velkua kommun och ansluta området till att bli en del av Nådendals stad från ingången av 2009. Ändringen i kommunindelningen gällde även kommunerna Merimasku och Rimito. Sedan ingången av 2009 bildar kommunerna Houtskär, Iniö, Korpo och Nagu enligt beslut av statsrådet i juni 2008 tillsammans med Pargas stad, som inte ingår i försöket, en ny Väståbolands stad.

Lagen om avgiftsbefrielse tillämpas inom försöksområdet på privata arbetsgivare, statliga affärsverk, kommuner, samkommuner inom kommunerna samt evangelisk-lutherska kyrkan, dess församling och kyrkliga samfällighet samt ortodoxa kyrkosamfundet och dess församling. En arbetsgivare som har ett sådant fast driftställe som avses i 13 a § i inkomstskattelagen (1535/1992) inom försöksområdet är enligt lagen berättigad till befrielse från socialskyddsavgift. Avgiftsbefrielsen gäller endast sådana socialskyddsavgifter för arbetsgivare som fastställs på basis av de löner som betalats till arbetstagarna vid ett driftställe inom försöksområdet.

Det maximala beloppet för avgiftsbefrielsen är för arbetsgivare 30 000 euro per år. Understödens totala belopp får inte överstiga 100 000 euro under en tre års period. De totala beloppen för befrielsen grundades ursprungligen på kommissionens förordning (EG) nr 60/2001 och dess bestämmelser om de minimis-stöd. Förordningen har sederme-

ra ändrats och de totala beloppen för de minimis-stöden har höjts, men lagen har inte ändrats till denna del.

Enligt lagen ska arbetsgivaren göra en anmälan om inledande av försöket till skatteverket på sin hemort. Arbetsgivaren har där efter på eget initiativ kunnat göra avdrag på de socialskyddsavgifter som han eller hon betalat. Arbetsgivaren ska emellertid meddela skatteverket avdragsbeloppet för avgiftsbefrielsen.

Lapplands, Norra Österbottens och Egentliga Finlands arbetskrafts- och näringscentraler är skyldiga att på begäran lämna Skattestyrelsen och skatteverken på arbetsgivarens hemort uppgifter om grunderna för tillämpningen av lagen samt bistå de arbetsgivare som omfattas av försöket med information om försöket med avgiftsbefrielse.

Ett likadant försök med socialskyddsavgifterna har också gjorts i landskapet Kajana-land genom lagen om befrielse från arbetsgivares socialskyddsavgift i landskapet Kajana-land 2005—2009 (1094/2004).

I syfte att finansiera de ovan nämnda försöken i Lappland och Kajana-land har de övriga arbetsgivarnas socialskyddsavgifter höjts temporärt. Gällande arbetsgivares folkpensionsavgifter har på grund av avgiftsbefrielsen höjts med 0,011 procentenheter 2008. I fråga om sjukförsäkringsfonden har sjukförsäkringsförmånerna sedan ingången av 2006 helt finansierats med medel av de finansieringsinstanser som föreskrivs i lagen. Premioprocentsatsen för sjukförsäkringens dagpenningssats och avgiftsprocentsatsen för arbetsgivarens sjukförsäkringsavgift justeras så att den andel som ska täckas av försäkringspremier och försäkringsavgifter finansieras genom att man justerar premioprocentsatsen för den dagpenningssats som tas ut hos löntagare och företagare och avgiftsprocentsatsen för arbetsgivarens sjukförsäkringsavgift med lika många procentenheter var.

Syftet med lagen är att undersöka hur avgiftsbefrielsen påverkar sysselsättningen och arbetsgivarnas sysselsättningsbetingelser. Enligt den forskning om Lapplandsförsökets effekter på sysselsättningen som gjordes år

2005 (Sosiaaliturvamaksukokeilun vaikutus työllisyyteen Sysselsättingseffekter av försöket med sänkt socialskyddsavgift), SHM:s stencilserie 2005:7) har avgiftsbefrielsen inte haft några betydande statistiska sysselsättingseffekter. De slutliga resultaten av försöket med avgiftsbefrielse fås när försöket slutar vid utgången av 2009.

2 Föreslagna ändringar

I propositionen föreslås att 3 § i lagen om befrielse av arbetsgivares socialskyddsavgift i vissa kommuner 2003—2009 ändras så att kommunerna Velkua, Houtskär, Iniö, Korpo och Nagu, som upplöses på grund av den ändring i kommunindelningen som sker 2009, stryks från försöksområdena, men att fortsatt avgiftsbefrielse görs möjlig inom dessa områden 2009. Avdraget på socialskyddsavgiften får enligt förslaget göras av en arbetsgivare som har ett i 13 a § i inkomstskattelagen avsett fast driftställe inom de upplösta kommunernas område och som har gjort en i lagen avsedd anmälan om inledande av försöket och utnyttjat avgiftsbefrielsen före utgången av 2008. Arbetsgivaren ska uppfylla även andra kriterier för avgiftsbefrielse enligt lag.

3 Propositionens konsekvenser

Propositionen innebär inte att försöket utvidgas, utan gör det endast möjligt att fortsätta det inom området för de upplösta kommunerna Houtskär, Iniö, Korpo, Nagu och Velkua under lagens giltighetstid, dvs. till utgången av 2009. Detta gäller dock endast de arbetsgivare som har gjort en i lagen avsedd anmälan om inledande av försöket och som har utnyttjat avgiftsbefrielsen före utgången av 2008 och som år 2009 uppfyller de i lagen avsedda kriterierna för avgiftsbefrielsen. I försöket kan man alltså inte längre 2009 ta med nya arbetsgivare, utan försöket ska enligt förslaget fortsätta bara för dem som före ändringen av kommunindelningen har gjort anmälan och utnyttjat befrielsen. För deras del kan det fasta driftstället konstateras och följas upp samt avgiftsbefrielsen övervakas i det system som Skattestyrelsen upprätthåller. Genom att fortsätta med försöket har man

önskat skydda områdets arbetsgivares förtroende för att försöket är i kraft till utgången av 2009. Godkännande av nya arbetsgivare för försöket hade inneburit ett behov att följa upp enskilda fall. En fortsättning av försöket i begränsad utsträckning har endast smärre administrativa konsekvenser.

Positionen innebär att städerna Nåden-dal och Västaboland inte ska ha möjlighet att få befrielse från socialskyddsavgifter för sådana anställda som arbetar vid ett fast driftställe i de upplösta kommunerna. Ytterligare, i och med att församlingar slås samman analogt med att kommunindelningen ändras är det inte möjligt för församlingarna att utnyttja avgiftsbefrielsen för de anställda som arbetar inom de upplösta kommunernas områden. Dessa tjänsteinnehavare och arbetstagare kan inte längre särskiljas från den nya kommunens eller församlingens övriga personal. Därmed begränsas försöket i fråga om de kommunala arbetsgivarna och församlingarna.

Kostnaderna för den föreslagna avgiftsbefrielsen skulle 2009 uppgå till ca 260 000 euro, varav folkpensionsavgifternas andel är ca 110 000 euro. Kostnaderna är så små att de inte medför någon ändring i folkpensionsavgiften. I fråga om sjukförsäkringsfonden täcks underskottet i samband med att dagpenningpremien för löntagare och företagare och arbetsgivares sjukförsäkringsavgift fastställs för 2010.

4 Beredningen av propositionen

Beredningen har skötts av finansministeriet i samarbete med social- och hälsovårdsministeriet.

5 Ikraftträdande

Lagen föreslås träda i kraft vid ingången av 2009. Enligt förslaget ska lagen tillämpas första gången på avgiftsbefrielse för den socialskyddsavgift som fastställs på basis av de utbetalda lönerna i december 2008 och som ska betalas i januari 2009. Sista gången ska befrielse fås i januari 2010 på basis av de utbetalda lönerna i december 2009.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

6 Lagstiftningsordning

Grundlagsutskottet har tidigare i sitt utlåtande om lagen anført att lagen kan behandlas i vanlig lagstiftningsordning. Den föreslagna ändringen är en del av ett tidsbundet försök som syftar till att få erfarenhet av hur avgiftsbefrielsen påverkar sysselsättningen och arbetsgivarnas sysselsättningsbetingelser.

I de kommuner som ska upplösas råkar arbetsgivarna i olika läge beroende på om de har gjort anmälan före utgången av 2008 el-

ler efter det. Det olikartade läget gäller bara ett år och vid ett försök. Administrativt skulle det vara svårt att genomföra försöket i fråga om nya arbetsgivare, eftersom det inte för dessas del finns statistisk information om var driftställena är belägna. Enligt förslaget kommer enskilda arbetsgivare att behandlas olika endast år 2009.

Regeringen anser att lagförslaget kan behandlas i vanlig lagstiftningsordning.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

Lagförslag

Lag

om ändring av 3 § i lagen om befrielse från arbetsgivares socialskyddsavgift i vissa kommuner 2003—2009

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 20 december 2002 om befrielse från arbetsgivares socialskyddsavgift i vissa kommuner 2003—2009 (1200/2002) 3 §, sådan den lyder i lag 1056/2006, som följer:

3 §

Denna lag tillämpas på en arbetsgivare som avses i 1 § och som har ett sådant fast driftställe som avses i 13 a § i inkomstskattelagen (1535/1992) i någon av följande kommuner (*försöksområde*):

1) Lapplands län: Enare, Enontekis, Kemijärvi, Kittilä, Kolari, Muonio, Pelkosenniemi, Pello, Posio, Salla, Savukoski, Sodankylä, Utsjoki eller Övertorneå,

2) Uleåborgs län: Karlö, eller

3) Östra Finlands län: Ilomants, Juuka, Lieksa, Nurmes, Rautavaara eller Valtimo.

Dessutom tillämpas lagen i Nådendals stad inom området för den upplösta kommunen Velkua och i Västabolands stad inom området för de upplösta kommunerna Houtskär, Iniö, Korpo och Nagu även på arbetsgivare som inom området har ett i 13 a § i inkomstskattelagen (1535/1992) avsett fast driftställe och som har gjort en i 6 § avsedd anmälan

om inledande av försöket till skatteverket och utnyttjat avgiftsbefrielsen före utgången av 2008.

Avgiftsbefrielsen gäller endast sådana socialskyddsavgifter för arbetsgivare som fastställs på basis av de löner som betalats till arbetstagarna vid ett fast driftställe inom försöksområdet. Hushållsarbetsgivare har rätt till avgiftsbefrielse, om arbetet utförs inom försöksområdet.

Denna lag träder i kraft den 2008 .

Denna lag tillämpas första gången på avgiftsbefrielse för den socialskyddsavgift som fastställs på basis av de utbetalda lönerna i december 2008 och som ska betalas i januari 2009.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

Helsingfors den 14 november 2008

Republikens President

TARJA HALONEN

Förvaltnings- och kommunminister *Mari Kiviniemi*

Lag

om ändring av 3 § i lagen om befrielse från arbetsgivares socialskyddsavgift i vissa kommuner 2003–2009

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 20 december 2002 om befrielse från arbetsgivares socialskyddsavgift i vissa kommuner 2003—2009 (1200/2002) 3 §, sådan den lyder i lag 1056/2006, som följer:

Gällande lydelse

3 §

Denna lag tillämpas på en arbetsgivare som avses i 1 § och som har ett sådant fast driftställe som avses i 13 a § i inkomstskattelagen (1535/1992) i någon av följande kommuner (*försöksområde*):

- 1) Lapplands län: Enare, Enontekis, Kemijärvi, Kittilä, Kolari, Muonio, Pelkosenniemi, Pello, Posio, Salla, Savukoski, Sodankylä, Utsjoki eller Övertorneå,
- 2) Uleåborgs län: Karlö,
- 3) Västra Finlands län: Houtskär, Iniö, Korpo, Nagu eller Velkua, eller
- 4) Östra Finlands län: Ilomants, Juuka, Lieksa, Nurmes, Rautavaara eller Valtimo.

Avgiftsbefrielsen gäller endast sådana socialskyddsavgifter för arbetsgivare som fastställs på basis av de löner som betalats till arbetstagarna vid ett fast driftställe inom försöksområdet. Hushållsarbetsgivare har rätt till avgiftsbefrielse, om arbetet utförs inom försöksområdet.

Föreslagen lydelse

3 §

Denna lag tillämpas på en arbetsgivare som avses i 1 § och som har ett sådant fast driftställe som avses i 13 a § i inkomstskattelagen (1535/1992) i någon av följande kommuner (*försöksområde*):

- 1) Lapplands län: Enare, Enontekis, Kemijärvi, Kittilä, Kolari, Muonio, Pelkosenniemi, Pello, Posio, Salla, Savukoski, Sodankylä, Utsjoki eller Övertorneå,
- 2) Uleåborgs län: Karlö, *eller*
- 3) Östra Finlands län: *Ilomants, Juuka, Lieksa, Nurmes, Rautavaara eller Valtimo.*

Dessutom tillämpas lagen i Nådendals stad inom området för den upplösta kommunen Velkua och i Västabolands stad inom området för de upplösta kommunerna Houtskär, Iniö, Korpo och Nagu även på arbetsgivare som inom området har ett i 13 a § i inkomstskattelagen (1535/1992) avsett fast driftställe och som har gjort en i 6 § avsedd anmälan om inledande av försöket till skatteverket och utnyttjat avgiftsbefrielsen före utgången av 2008.

Avgiftsbefrielsen gäller endast sådana socialskyddsavgifter för arbetsgivare som fastställs på basis av de löner som betalats till arbetstagarna vid ett fast driftställe inom försöksområdet. Hushållsarbetsgivare har rätt till avgiftsbefrielse, om arbetet utförs inom försöksområdet.

*Denna lag träder i kraft den 200 .
Denna lag tillämpas första gången på av-
giftsbefrielse för den socialskyddsavgift som
fastställs på basis av de utbetalda lönerna i
december 2008 och som ska betalas i januari
2009.*

*Åtgärder som verkställigheten av lagen
förutsätter får vidtas innan lagen träder i
kraft.*
